

TIMOT WÙR **Mam Pawrô Jõ Kàhhôc**

Ŷhŷ, pê Pawrô pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ, ne ajco pjê cunea kam apu ipa. Ne mehcunea mã Jeju pê me pahkritxwŷ na ajco harën to ipa. Pê Juta catêjê ma ame Jeju jûjarën xà ita par caca. Cwŷrjapê pê me Pawrô pro, ne Roman catêjê mã cugõ, ne pê me hacjên xà kam me haxà. Mã Pawrô cator jirô pê hipêr mehcunea mã Jeju pê me pahkritxwŷ jarën xà impejti jarën tomõ, na ri hipêr Roman catêjê te Pawrô pro ne me haxàr, me hacjên xà kam. Mã hôtpê cute mehkwŷ mã ihkàhhôc ita ton ne ma ihkujahêc.

Ne pê hûmre nõ japrŷ pê Timot Pawrô kôt Jeju pynâr ita na, cormã intuwre. Ne cupê Pawrôtehcajpar catê, ne ajco kôt apu ipa. Jirô pêmã pê Pawrô Epet jõ krî kam Jeju na mehkwŷ mehkrî atajê to ihhimpej catê na Timot xâm. Ne pom cu me hõ kàhhôc pijakrut cahyt itajê kam, pê PawrôTimot mã, por mehkwŷ mã ampo kên to hahkre atajê cahpêrhyr na awjahkre. Na pê mam hõ kàhhôc ita japrŷ pê **Timot WÙr, Mam Pawrô Jõ Kàhhôc** (1 Timot).

Ne hanea ne cumã cute mehkwŷ jamâr catêjê impeaj pyxwŷr, mã cute me hamâr to impejti na hûjahkre. Ne nee Timot te jû caxuw Pahpäm mã hâpênjicu nare na cumã hûjahkre.

*Pê Pawrô Timot mā amji jarē
Me Hàpên Xà 16.1-5*

¹ Ÿhŷ, ipê Pawrô, por Jeju te ihkujahêc ata, pa wa. Pahpâm pê me pahkên pê me pahto hapôj catê, ne ihcämter pê Jeju Crixtô te hacpÿa ne amji jaxàr xà ata, cu pahtyj me hikaj ata jarkwa kôt wa apu ipa.

² Ÿhŷ Timot, apê ihhêj rûm ikra. Ampo na? Ca ikôat Jeju to amji mā ahimpej to apa, cwýrjapê wa ha amã ihhôc. Ne ahpýanre na ampo itajê cunea na amâihhôc partu. Ne wa apu Pahpâmme, me pajô Pahhiti pê Jeju Crixtô mā me acajrën, ne me cumã:

— Me to amji pytâ ne me hamã, ne me capri, ne me caxwãm pê me cumã acarïcre gõ — hane.

*Pê Pawrô Timot mā me hapackre kên xà cawpa
Roman 16.17; Tito 1.5-6*

³ Ÿhŷ, imã Epet jô krî kam gâhhuc na ato prâm, ita to pê wa ramã Maxeton jô pjê wýr itêm xà xwyjrea na amã icakôc. Ne Epet jô krîkam mehkwý te hân ne ampo to me cumã hahkre xacupan xà itajê to pit mā ame cumã hahkre to me ipa. Ne caa, ca ha atyj ita tête me cumã, quê me ita ton jicu. ⁴ Na ca ha me cumã gûjarën to hane he:

— Ca rý pêa mā ame aquêtjê te amji kam hapac xà itajê me, me hapry na ihhôc japjêhti atajê to pit mā ame hahkre prâm to me apa. Nee ca ameita ton nare. Nâmri ca hân ne ame ita to, ne teeincwýrjapê ame apijapu to prâm. Ne Pahpâm mā ihkôt me papa na me pahto prâm, ne pomate me ampo to hahkre xà itajê, nee

Pahpām kôt mepapa na me pahtehcajpar nare. Ne quêt Pahpām meharkwa to, cu ha amji mā me pahhimpej, ne pahtyj hýrmā ame pajapôj — hane.

⁵ Ne wa apu amā ihmipej xà itajê cunea to hahkre, mār quê Jeju na mehkwÿ pê me pahkwÿ cunea mā cute me ajpēn kīn xà to ajcamē. Cu ha me pamā ampo kēn na prām nare na, cu ha pahtyj ame ajpēnkinti ne. Cu ha ame amji kampa, ne pahte ramā ame ampo tonitajê kôt me amji kôt hakop, ne nee amji jū na me pahpahàm nare na, cu ha pahtyj ame ajpēn kinti ne. Cu ha ampeaj kam Pahpām to ame amji mā me pahhimpej na, cu ha pahtyj ame ajpēn kinti ne.

⁶ Ne mehkwÿ te ramā me Pahpām jarkwa cupan, ne ihcaprÿ na me harkwa cakrō to ame ajpēn mā mehhimpej. ⁷ Ne ihytj cumā cute amjito me cumā Pahpām jarkwa to hahkre catê na me amjiton to me prām, por pê Pahpām Mojxe xwÿ māharkwa to hahkre ata to. Ne camaampo to amehcakôc atajê jahkre pej nare kam ame to ihcakôc, ne nee hān ne me harkwa na meamji par nare. Ne ihhêj ne ampeaj kam me harkwa atajê na me cumā amji jahkre pej, ne nee ahna me cumā amji jahkre pej nare.

⁸ Pê Pahpām Mojxe xwÿ mā ihmipej xà impejti kēn nare ata gō, na pahte ramā me hahkre pej. ⁹⁻¹⁰ Xà ajkī catyt kam me ipa catêjê caxuw pê ihmipej xà ita to ihmipej? Hāpà. Por cute me pry rēn xiti atajê caxuw pê ihmipej xà itajê to he. Ihytj amjia kôt ame ipa catêjê me, me hūpar nare catêjême, Pahpām to me amji kam hapac nare catêjê me, mehkrā kēanre catêjê

me, Pahpām to me amji prār catējē me, nee cute me Pahpām Carō Pejti imparnare catējē me, cute me hūmxwýa curan catējē me, mehkwyā curan catējē me, ahti na mehpahàm nō catējē me, me hūmrea te me ajpēn caxun catējē me, pyjēa te ajpēn to inxy catējē me, ahti na cutemehkwý to ihpore na me hàhpan prāmcatējē me, mehhéj xi catējē me, mehcukij catē cunamā mehkwy to mehhéj xi catējē me, Pahpām jarkwa to hahkre xà cuna mā mehcakôc kēn catējē. Ne mehcunea te me hajyr xà catējē itajē caxuw pē Pahpām Mojxe xwý mā ihmipej xà ita to. ¹¹ Ne Pahpām catihti, ne impejti atate ri amji mā icapi, ite me amā ihkraJeju pē me pahkritxwý jarēn xà impejti to harēn to ipa xà caxuw.

*Pê Pahpām Pawrō caprī pyrēn hakry
Me Hàpēn Xà 26.9-18*

¹² Cute icapi ne amji mā ipej na ito hajyr, ne amji mā cumā hapseñ catē na iton. Me pajō Pahhitipē Jeju Crixtô te hapseñ xà ita caxuw imā icarötton, ne imā hōr, wa carōat kôt ijapēn to ipa. Cwyrjapē ri itajē pyrēn ijakryti, wa ijotpē ijakryti to cumā amji jarēn to ipa. ¹³ Pê wa mam ajco Jeju to icakôc kēanre to ipa, ne ityj ahna mehkwy jahēr to ipa, ne ajco ame to kēanre to ipa. Cakrō mā Pahpām teicaprī. Ampo na? Pê wa cormā nee Pahpām jahkre pej nare, ne nee to amji mā ihmipej to ipa nare. Cwyrjapē pē wa amji jahkre kêt kam apu to kēanre to hajyr to ipa. ¹⁴ Mā me pajō Pahhit te ito kēnre nare, ne amji wyr ito ipipkjēr, wa hýrmā ipipkjēr, ne toa amji mā ihmipej to ipa. Mā cute imā ihkinti na

iton, cwŷrjapê wa me pahkwâ cunea me, Jejumã me ajpẽn kînti to me amji hôncô to me ipa.

¹⁵ Ÿhŷ, pê ajpêñ pjê ita wŷr Jeju wrŷ, cute mehkrâ kên pytâr xâ caxuw. Hôhô, ijûjarën xâ ita ri quêt ampeaj kam. Gapacta ne ana cuhkônrecunea to harën xâ ita na amji capa, ne to amji jahôt to apa. Ne papê wa me girôa pê ikrâ kên cati. ¹⁶ Cwŷrjapê ri Pahpâm te icaprî, quê mehcunea me ipupu ne amji mã me ito:

— Pŷhâpà, ihhêj ne ihtŷj xâmte Pahpâm te Pawrô kéanre ita to impej, wa ha hanea ne cuxâ Pahpâm wŷr apkjê, quê ha ito impej. Mâr wa Pahpâmcahê na itîar na ipa, rohnŷtti mã — hane. Hôhô, cute amji mã meito ihcakôc to hajŷr prâmte ri, Pahpâm te icaprî. ¹⁷ Ne imã mehcunea te Pahpâm pupun pejti na me to prâm. Pahpâm pê me pahcunea jõ Pahhiti, na pê nee jûm ton nare, mã ihtîar na hân neihkrî. Quê nee jûm hômpun nare. He ampeaj kam ri pyxit peaj, ne pjê ita cunea kam cupê Pahpâm. Ne imã mehcunea te quêt Pahpâm catihti name hahkre pej, ne amji mã ahnaméhpahàmti na imã me to prâm, rohnŷtti mã. Hamre.

¹⁸ Ÿhŷ ikra Timot, ikam gapacpeaj ne. Pê ramã Pahpâm jarkwa to mehcakôc catêjê me gâtê xâ ita jarën to:

— Pahpâm te amji mã acapi, ca ha apê me cumã gûjarën pejti jarën catê — hane. Ne gâtê xâ ita pêkrâhtare pijapu xâ pyràac, ne ma harkwa itato amji japackre to apa, ne gô Pahhiti mã gâtê xâ to impejti to apa. ¹⁹ Ca ha nee Jeju to amji mã ahimpej jicu nare. Por ca ramã ate

ampo pejti ton xà jahkre pej ata, ca hanee ton jicu nare. Ne nee ajte mehkwì te mehajýr nare, ne me cumã ampo pejti itajé jahkre pej cakrô, mä ihkaj na ihtýj ame ampo kéanreton to me ipa. Ne ihtýj hän ne Jeju kôt meamji ton jicu, ne nee ihköt me hakop ne me hahkre pej nare.

²⁰ Ne me hümre pijakrut itajé pê ihtýj ampo kên itajé to ame he: Himën me Arexânre. Cwýrjapê pê wa me pahcurê xwÿn pê Xatanaj jûhkra mä me haxà. Pê taa ame to kên ne me hapackre, mär quênee jû caxuw hipér Pahpäm cuna mä amehcakôckên to me hajýr nare.

2

*Timot te catyt kam mehkwì to ihhimpej xà
Me Hápén Xà 10.34-35; Epet 6.18*

¹ Ita caxuw wa ha ate mecuprõn xà kam, ate me acaca xà ton xà ata to meamã hahkre. Mam cati mä, quê ha me pahkwì cunea Pahpäm mä mehcakôc, ne cumã me ajpën cajrën, ne ahna me ahwì, ne Pahpäm catihti ne impejti na amji mä me harë. Ne Pahpäm te me cumã ampo cunea jör atajé pyrén, quê ha me hakrya kam me cumã amji jarë. ² Ca ha mehkwì mä garkwa ta, quê ha mehcunea Pahpäm mä pjê jõ pahhi catéjé cajrën, ne krí to mehhimpej catéjé cajrën, ne cumã ampo cunea to ihhimpejcatéjé cajrën. Ampo na? Cu haame ita to, ne caxwäm catia mä, catyt kam me pahkrí, neamji to me ajpa, ne nee me ajpën männare, ne nee ame papijapu nare.

³ Ita to pahte me, na ri ihkênre nare. Ampo na? Pahpäm pê me pahpytar catê ata mä pahte me

ita ton xà itajê na prãm, ne ahna cumã impejti.

⁴ Pê mehcunea Pahpãm pê ampýamã ajco ame ipa, mehkêñ ata wýr. Ne Pahpãmri mehkêñ pê mehcunea tohapôj, ne ampeaj kam cute me harkwa pejti ita cuneajahkre pej na, cumã me to prãm.

⁵ Cwýrjapê pê me pahwýr ihcãmter Jeju Crixtô kujate, cute Hûm me ajpẽn na me pajaxôr catê na. Ne taa mã quê ha pyxit peaj ne Pahpãm wýr me paxûmre tocuprõ. Ne iràn xà na, jû wýr quê jûm Pahpãm wýr me pahto apkjê. ⁶ Pê Jeju hâpêñ xà ita to hâpêñ to amji pytâ, ne taa amji caprôa to me pajahpan xà na amgõ. Ita kôt quê ha mehcunea me hõmpu ne me hahkre pej, nãmri quê ha Pahpãm hõ amcroa kam mehcuneakêñ pê me to hapôj. ⁷ Cwýrjapê ri Pahpãm te ito ijûjarën catê, ne ikujahêc, wa mehcahkrit pê, por me cupê Juta catêjê nare atajê mã harëñ pejti itajê to awjarë, ne me cumã to hahkre. Ne me cumã:

— Ca ha Jeju wýr amji to me apkjê, ne toa amji mã me ahimpej, ne me apej mã ame apýpym — hane. Nãmri ijûjarën xà ita ampeaj kam ri, wanee ame amã ihêj nare.

*Me hûmre te ihyj Pahpãm mã mehcakôc xà
Epet 5.22; 1 Petrô 3.1-7*

⁸ Ne imã pjê cunea kam me hûmre te Pahpãm mã mehcakôc na me to prãm. Ne Pahpãm mã mehcakôc catêjê atajê, quê ha catyt kam Pahpãm kôt me ipa. Ne nee ame ajpẽn curê nare, ne nee me ajpẽn mãnnare kam, Pahpãm mã mehcakôc.

9 Ita caxuw wa ha Jeju na mehkwȴ cahāj catējē to icakōc, ne me hapackre to amā hahkre, jū māquē ha ame, ne ame amji cūmpej, ne amehkrī. Ÿhŷ, ca ha me hapackre to hane he:

— Nee ca amji mā me garkwa to: “Me hūmre cunea te me ikīn prāmte, wa ha ijahī xà itajē cunea mā amji jacjē, cute kam me ikīn, ne ikōt memprar xācaxuw” hajŷr nare — hane.
10 Nāmri quē ha quêt caxwām catia mā cute amehkwȴmā ampo pejti ton to ipa, ne Jejuna mehkwȴ na me amji jarēn na, quē ha catyt kam me ipa, ne mehkwȴ tehcajpar to me ipa.

11 Ne me cumā Pahpām jarkwa to hahkre catējē, quē ha cute me cuprōn xà kam me cumā to hahkre, quē aracri pyjē itajē mehkrī ne ame awpa. **12** Quē nee pyjē nō me hūmre nō mā ampo to hahkre nare. Ne nee cupê me hūmre jō pahhi nare. Ne cama amji caxuw ame hūmre kōpī, ne nee amehcakōc nare. **13** Ampo na mā wa pyjē na amā ihimpej xà itajē to ihimpej? Nee mā ampo nanare. Pê mam Pahpām Atāw xwȴ xūmre ata to, ne hapu na Ewa xwȴ cahāj ata to. **14** Pê nee Xatanaj Atāw xwȴ mā ihhēj nare, ne Ewa xwȴ mā pê ihhēj. Ne taa mā pê nee Pahpām te amji kam hapac xà impar nare. **15** Cwȴrjapē quē ha pyjē cunea mā mehkra hèa to hè. Nāmri quē ha pyjē itajē nō te Jeju to amjimā ihhimpej, ne cumā mehkwȴ kīn, mā mehtehcajparrohnȴtti mā, ne nee ahti na ame hūmre na amji mā prām nare, ne quêt caxwām catia mā Pahpāam kōt ame ipa na, quē ha ihytjihkēn xà catia pê me amji pytā.

3

*Timot te mehkwȴ to mehhimpej catêjê pyxwȴr
xà*

Tito 1.5-9

¹ Ita caxuw, wa ha ate me cuprōn xà jõ pahhi to me amā icakōc, ne me amā to hahkre. Quê ha jūm te Jeju na mehkwȴ to ihhimpej catê na amji to prām na, quê ha hâpēn xà impejti na amji to prām. Ÿhŷ, ite me gapackre xà ita ampeaj kam ri. ² Por Jeju na mehkwȴ to ihhimpej catêjê pupun catêjê atajê, quê ha me cupê hūmre impejti ne, quê nee jūm ampokēn nõ na me harēn to kēn nare. Ne me cumā h̄ixi pyxit peaj, ne h̄ixi me ajpēn na ajkrut peaj. Ne caxwām catia mā mehpahàmti ne, ne nee ame amji mā hamār nare nare, ne nee amji to me cati prām nare. Nequêt ihcunea na me hâhcajrēnti ne, me hūrkwa to, ne me cumā ampo pejtī cunea to me cumā hahkre jahkre pej. ³ Quê ha nee cupê côxȴhti to ihkōm catê nare, ne nee apu hâprê nare, ne quêt hâhcaprīa kam, aracri ame to ihhimpej to ipa. Ne nee ihpore toamji to hakràj catia to ipa prām nare. ⁴ Ne ihtŷj cumā hūrkwa kam amji to ihhimpej jahkre pej, ne amji caxuw mehkra japackre, quê amji mā ampo cunea na, catyt kam me hūpahti to me ipa. Cwȴryjapêquê ha ihtŷj cupê Jeju na mehkwȴ to ihhimpej catê na, me jūm ata capi. ⁵ Nãmri quê ha jūm ata pê hūrkwa kam amji to ihhimpej jahkre kēatre na, jū wȴr quê ha apu amji mā hamā, ne amji to mehkwȴ to ihhimpej catê.

6 Ne mehkwȴ to ihhimpej catê ata, quê nee cupê curmã Pahpãm kôt ipa catê nare. Nämri quê ha curmã jûm ata te Pahpãm kôt ipa catê na amji ton, mä cute me to ihhimpej catê na me hãm na, quê ihhéaj to cama apu amji to cati prãm. Ne cute amji to amji jahkre pejti to prãm to ipa to hanea, pom pê mam me pahtcurê xwȴn, ne amji curê mä amji më, ita kôpit na, quê ha jûm ihytj amji curê mä amji më. **7** Na quê ha me cupê Jeju na mehkwȴ nare atajékam mare mä, catyt kam ipa, quê ihytj me to amjimã ihcakôc to impejti ne. Quê ha cute hajýr na, quê ha nee Xatanaj pê me pahtcurê xwȴn ata cupê Jeju na mehkwȴ to ihhimpej tête ihcahpêrkàr nare.

Timot te hanea ne mehkwȴ jamâr catêjê pyxwȴyr xà

8 Ÿhý Timot, ita caxuw wa ha me pahtcurê tehcajpar catêjê te amji kam hapac xà to amã hahkre. Jeju na mehkwȴ tehcajpar catêjê, quê ha caxwãm catia mä, catyt kam ame ipa, ne mehcakôc xà hêj xi nare to mehcakôc to me ipa to me prãm. Ne nee apu ampo cacôxýhti catia ne to ihkõm nare, ne nee ihpore to pit mä apu amji mä mehhimpej to me ipa nare. **9** Ne cute Jeju to amji mä mehhimpej ita na, quê amji to mehtyj tu. **10** Quê ha mam me hâpén xà ita na me capi, quê ha cute hâpén xà ita to me hamâr na, quê ha me hõmpu, ne toa mehkwȴ tehcajpar catêjê.

11 Mehprõ xwȴjê, quê hanea catyt kam, caxwãm catia mä ame ipa. Quê nee mehkri ne ame harkwa te wônare, ne quêt catyt kam, caxwãmcatia mä, me amji kam hapac to me ipa,

ne ihtŷj ampo cunea na me amji jarkwa par to me ipa.

¹² Ne Jeju na mehkwȳ tehcajpar catêjê mā quê ha mehprō pyxit peaj, ne ahpŷanre na amji mā mehkra to me ipijapar to mempeaj ne. ¹³ Quê ha cute me hâpēn xà to impejti na, quê ha mehkwȳ cunea amji mā me hūpa to ipa. Cwŷrjapê quê ha ihtŷj Jeju to cute amji mā mehhimpejna, me amji jarēn to me ipa.

*Pê Pawrô hipêr Timot mā Jeju kôt harēn pejti
Epet 2.19-22*

¹⁴ Ÿhŷ Timot, wa awŷr ikrâr, ite apupun prâmte, ne jū wŷr wa ha awŷr tē, amcro itajê nō na, cwŷrjapê wa ite amā ihhôc, ne amji cumam amā ihkujahêc. ¹⁵ Nâmri wa ha cormâ ita ri apu ikên, quê ha mam ihkâhhôc ita me awŷr cato, ne me pahkwÿ te cuprôn xà kam me pahte me amji ton xà ata to meamâ hahkre, jū mā cu ha amji to me pahhimpej xà to. Ne me pahte cuprôn xà ita pê cama pahte me cuprôn xà nare, ne cupê Pahpâm te cuprôn xà. Ampo na? Pahpâm ihtŷj me pahcunea kam amji to ajpa. Cwŷrjapê ri ihhêj rûm me papê, pom hân ne ikre jicjêc ikre cajpar to ihcuhhê itapyràac, na cu Pahpâm mā cute amji kam hapac xà cunea mā me pajücanâr to me pahtuhhê, ne ma mehcajpa.

¹⁶ Ÿhŷ, pom Jeju jarēn xà ita peaj to impej. Ne taamâ ri catyt kam me papa na me pahtehcajpa. Pê cu mam nee me pahnô hahkre pej nare, ne ita caxuw ri me pahtcunea mā hahkre pej. Na cu ha ampo itajê cunea na amji mā Jeju to me hane he:

Cupê Pahpäm cakrô, pê ajte me pajña na amji to ajpẽ.

Mã Pahpäm Carõ Pejti te hömpun, ne catyt kam ipa na harën.

Mã côjkwa kam Pahpäm mã memprar catêjê te hömpun.

Mã pjê cunea kam harën xà ita picràn.

Mã pjê cunea kam mehkwÿ te mempar, ne ihkôat me amji ton, ne ma me hünär.

Mã hacpÿa mã Pahpäm te to hâpir, côjkwa wyr.

Hõhõ, pahte Jeju to amji mã me pahhimpej xà ita ampeaj kam ri.

4

Pê Pawrô Timot mã cute me ampo kên to hahkre catêjê cawpa

*Coroxo 2.16-19; 1 Timot 3.1-9; 2 Petrô 2.1-3;
Juta 3-16*

¹ Ne ampo itajê cwýrjapê wa ha hipêr cute ampo kênto me amã hahkre catêjê na me amâihhôc. Ýhÿ, ramã Pahpäm Carõ Pejti te hirää pê me harën, quê ha ihytjy jû caxuw Jeju na mehkwÿ kwÿ, Jeju te amji mã mehhimpejjicu. Mã me pahtcurê xwÿn Xatanaj pñ, cupê jarôti pê ampo carõ kên, pê Xatanaj mã hâpén catêjê atajê me hapôj. Mã Jeju na mehkwÿ kwÿate ampo carõ kên itajê kwÿa to amji mã mehhimpej to me ipa. Ne ampo carõ kên itajêa kôt me cumã ihhêj xi xà kên atajê cunea to hahkre. ² Ne pom cute me ampo to hahkre catêjê itajê pê ihhêj rûm ampeaj kam ampo to hahkre catêjê, ne nee mã

ampeaj kam nare, mehhēj xi to pitmā ame cumā hahkre to me ipa. Neramā me cupê mencaca xà cunea ihkéanre, mā nee me hahkre pej nare kam, ihtyj impej na amji mā me to hane.³ Ne me hūmre itajē te me cumā ampo to hahkre xà itajē te hajyr he:

— Ca ha nee pyjē nō me gikwa nare, ne ahte apu apa, ita na ri Pahpām mā impej — hane. Ne hanea ne xwahna, por ampo kur xà impejti atajē, quē ha neeamehkur nare. Ne cama ame cumā ihhēj, nepom Pahpām te ampo cunea kur xà tonitajē, nee ihkēn nare, ne impej pit, Pahpām kōt me ipa catējē mā. Ampo na? Pahpām mā me pahkinti, mā me pamā ampo pej pit gō, ita na ramā me pahte mehahkre pejtu. Ne me gāpān xà wyr, ca ha xa mam me gō pyrēn me gakryti na Pahpām mā me amji jarē.⁴ Ne pom pē Pahpām ampo cunea to itajē impej pit, cwyrjapē cu nee ame papijacri xà atajē cupa nare. Ne gapacta ne ampo itajē cunea na me amji tohpōj, ne Pahpām mā me harēn to hane he:

— Ÿhŷ me ijō Inxū Cati, ate me imāampo pejti jōr, itajē pyrēn ampeaj kamme ijakry — hane.⁵ Hōhō, ca ha Pahpām jarkwa to Pahpām mā me acakōc to me hane, quē ha me apijacri xà mā, ampo cawpa xà itajē cunea hamre tu. Ampo na? Pahpām māampo itajē cunea impej pit.

*Quē ha Timot pē Jeju mā hāpēn catē impejti
1 Timot 1.6-16; Tito 2.1-8*

⁶ Ca ha atyj ite gapackre xà ita to, Jeju kam me pahte ajpēn to me pahkjējē atajē mā hahkre. Ca ha ate ita tohajyr na, ca ha apē Jeju mā gāpēn

catê impejti ne. Hōhō, ca ha hane, ne Pahpām jarkwa kôt amji ton toapa, ne me cumā harkwa to hahkre to apa, ne atyj acaxwŷn to amji mā ihytj to apa. Ampo na? Ampeaj kam ri Pahpām jarkwa ita, nee mā ihhēj xi nare. ⁷ Ne ihkînté me aquêtjê jūjarēn hēj xi xà to me apijacri catêjê mā ampo cawpa xà, itajê kôt hamreare. Na ca ha nee ihkôat me amji ton to me apa nare. Ne quêt Pahpām jarkwa pejti atajêto, ca ha me hahkre to me apa, ne catyt kam ihkôat me amji ton to me apa. ⁸ Cu ha me pajàpêñ xà pytia tome pajàpêñ to me papa, ne pahtyj pajî cuneakam ame pahcarôhrôt. Ne ampeaj kam ame pajî hi týj. Jíkjê na cu ha Pahpām mā pajàpêñ to me papa, ne amji caxwâm pê amji mā me pahcaxwŷn to ihytj tome hanea, pom quê me pajî kam pahcarôhrôt hi týjti he. Ne me pahcaxwŷn týjti ita ri me pajî hi týjti ita jirôa pê impej. Ampo na? Quê ha ihytj me pajî mepahhi týjti ita jû caxuw hamre, ne me pahcaxwŷn quê ha quêt jû caxuw hamre nare.

⁹ Ita caxuw wa ha ampeaj kam ite me amā ampo to hahkre xà ata to me amā hahkre. Ca nee me anõihcaca nare, ne atyj ana cuhkônre cunea to ahna amji capa, ne toa amji mā me ahimpej to me apa. ¹⁰ Pahpām ihytjai ihkrî ata pê ri me pahkên pê me pahto hapôj catê. Ne toa, cu amji mā ame pahhimpej, ne ma amji to me hikaj to me papa. Cu pahte mempar, cwyrjapê cu pahtyj hâpêñ xà catijâhtôa itajê to me pajàpêñ to me amji cujtêñ to me papa.

¹¹ Cwyrjapê ca ha ijarkwa itajêa to me cumā hahkre to me apa, quê toa amji mā mehhimpej

to me ipa. ¹² Quê ha me pahkjêjê nō atuwre na ato ihcakôc, canee jūm ata kam gapac nare. Ne cormā atuwre cakrō, ca catyt kam apu apa, ne catyt kam acakôc to apa, ne amā mehcunea kīn, ca me caprī to apa, ne Jejua to amjimā ahimpej na apahàmti to apa. Quê ha me pahkjêjê kwȳ catyt kam ate apana me apupu, ne hanea ne acuxà catyt kam me ipa. ¹³ Cwȳrjapē ca ha atȳj me cumā Pahpām jarkwa pejti ita cahyt, ne me cumā Jeju pē me pahkritxwȳ jarēn xà impejti jarēn to apa. Ne me cumā Pahpām te amji kam hapac xà cunea capô partu to apa, wa ha ahnaa me awȳr icato.

¹⁴ Pē ca cormā gápēn nare kam, pē Jeju na mehkwȳ to mehhimpej catéjê me akrā na me hūxi, ne Carō Pejti jarkwa kôt me garēn to hane he:

— Ita caxuw, ca ha Jeju na mehkwȳ jarkwa me, Jeju jarkwa kôt, me cumā Pahpāmjarkwa jarēn pejti itajé to hahkre to apa — hane. Pē Pahpām amā acarôt týjti atajé jör partu. Cwȳrjapē ca ha jū caxuw ita to gapac kêt nare.

¹⁵ Hō, gápēn xà ita mā, ca ha amji jör to apa, ne ma apicamēn to mō, mehcunea kam mare mā.

¹⁶ Ca ha atȳj catyt kam apa na amji jamār to apa, ne me cumā ampo to hahkre na amji jamār pejti to apa. Ca ha hane, quê ha Pahpām ihtyj cute me akam hapac catéjê me, me akén pē ato hapój to ipa.

*Jeju na mehkwy te ajpēn to mempejti xà
2 Timot 2.24-25*

¹ Ÿhŷ, wa ha pahte me ajpēn to mempejti xà jarẽ. Quê me pahkjéjê ame ampo kên ton to me ipa, ca me cumã, quê catyt kam ame ipa. Ne mehwej catéjê, ca hame cumãñ kên nare. Ampo na? Ramã quêt acumam ihwejtu. Ca ha cama cumã acakôc, ne hapackre to hane, pom quê ca me apãmjê mã me acakôc to me apa he. Ne pom ca hapu na me akjéjêa japackre ata na, ca ha akôt mentuwre atajê japackre to hane. ² Ne nee pyjê wej itajê mân kên to apa nare to hane, pom ca me axyrxwŷ na me apahâm, ne nee me cumãnnare he. Ne atyj me cuprŷ na apahàmti to hane, pom ca me akjéjê na apahàmti he.

*Pyjê wej pê mempjê tyc, pê hamreare atajê
tehcajpar xà
Tijac 1.27*

³ Ne hanea ne me pahkwŷa cahaj wej, pê mempjê tyc atajê, ca ha me ahna apahâm jåhtôti to me apa. ⁴ Quê ha me pahkwŷ nõ pê impjê ty ita cumã ihmra, ne cumã ihtàmxwŷ, quê ha nee mehkwŷ cunea mehtehcajpar nare, ne quêt mehtàmxwŷ me, mehkra itajêa quê ha mehtehcajpa, ne me cumã hõ gõ. Ampo na? Pê mam mehkra itajê me, mehtàmxwŷ itajê kryjre na ihytj ajco me cumã hõ gõ, ne me to ajpa, jahpan xà na quê haihytj me to ajpa, ne me cumã me hõ gõ. Hõhõ, ita na ri Pahpãm mã impej, ne ahna cumã prãm. ⁵ Nãmri quê ha jum cahaj ata caxuwhamreare, ne nee hukjê nare, quê haamji tehcajpar xà na ihytj amcro me,

caxwa cunea kam ihkrī ne Pahpām wȳ. ⁶ Ne por pyjē pē me pahkwȳa cahāj pijapit, ihtyj hān ne mehkwȳ kīnte ame hapactu to me ipa, ne amji na me ampo cwȳr to me ipa atajē, quē ha nee me pahkjējē kwȳ me hō to ame hamār to me ipa nare. Ampo na? Pom pyjē te hajȳr catējē itajē, ramā me caxwām pē ihhēj ne amehtyc. ⁷ Cwȳrjapē ca ha Timot, pomite me hapackre xà ita to, ca ha me hapackre, ne me cumā to hahkre to apa. Quē ha me akam hapac, ne catyt kam me ipa na, quē ha nee jūm me ahna ihcakōc kēn nare. ⁸ Ne por quē ha jūmjē amji to hūkjē atajē, nee me amji to mempej nare na, ne nee hūrkwa kam ame hamār to impej nare na, quē haramā Jeju to amji mā mehhimpej jicu, ne amji to me cupē Pahpām kōt ipa catējēnare atajē pyrāac, ne me hirōa pē ihkēanre ne.

Mehkwȳ te pyjē wej pē mempjē tyc tehcajpar xà

⁹ Ne por mempijapit pē me hūkjē nare atajē, ca ha me haprȳ nō, por amji tehcajpar xà na me prām atajē, mār quē mehkwȳ mehtehcajpa. Porpē mempjē to pyxit ita kam mempijapit, ne ramā me ahna caku te xējxēnta jirōa pē atajē, ca ha me haprȳ nō. ¹⁰ Quē ha jūm mehcunea mā impejti na, quē ha ramā me hōmpu, ne me hahkre pej, ne amji mā me harēn to ipa. Quē ha jūm ita mehkra nōata to ipijapar to impejti, ne cute krīxāre kwȳmā hōt xà na hūrkwa jahkre to ipa na, ca ha me haprȳ nō. Ne hanea ne, por me pahkjējē kwȳ māhāpēn to ipa, ne hanea ne me cupē hamreare atajē tehcajpa, ne me hā

catêjêtehcajpar to ipa, ne ampo to hâpêñ xà impejti atajê cunea mā cute amji jõr to ipa atajê, ca ha atyj me haprÿ nô.

¹¹⁻¹² Ne por cormã mempijapit tuw atajê kwÿ te Jeju na me amã amji to ihhimpej ne, me amã:

— Wa ha hirãa pê Jeju me, me ca mã amjito ihimpej, nãmri wa ha ityj me pahkwÿtehcajpar to ipa, ne nee hipêr jûmme ijikwa nare — hajÿr. Ca ha me haprÿ nôr cakrô, quê ha ihtyj cormã jûm impjê to prãm. Ne cama cute amji to ihhimpej xà ata to hapac kêt, quê ha Pahpãm mã ita na ihkñ nare, ne ahna cupê ihkaj na. Cwÿrjapê ca ha mentuw japrÿ nôr nare. Ampo na? Quê me ahna ahtûm nare, quê ha ihtyj hipêr me hikwa tuw prãm. ¹³ Ne me cupê mempjê tyc tuwre catêjê kwÿ te hajÿar he, quê ha itajê ma krî cape na ame ipa, ne ampeaj kam me cumã xuwcaca, ne me xwahna xi, ne neeamji na me hûcapi nare, ne cama mehkwy na amehcakôc kêanre to me ipa. ¹⁴ Cwÿrjapê ri hacpÿa mã imâhipêr pyjê pijapit tuw itajê jikwa tuw, nemehkra me, me hûrkwa to mehhimpej na, me to prãm. Hôhô, quê ha ita to ame hane, quê ha nee me pahtcurê xwÿn catêjê ame pahna ihcakôc kên nare. ¹⁵ Ne ihhêj ne ramã mempijapit kwÿ te me Pahpãm jõ pry cupan, ne me pahtcurê xwÿn pê Xatanaj jõ pry pynãr.

¹⁶ Quê ha jûm cahaj jûrkwa kam jûm impijapit, quê ha taa ihtehcajpa, ne ma hamã. Quê ha nee ipu na, ahti na, Jeju na mehkwy mehthecajpar nare. Jû na quê ha Jeju na mehkwy ihtyj mehthecajpa? Quê ha quêt me hûkjéhamreare, ne me caxuw hamreare, ita ri quê hamehkwy

kwà ihtìj mehtehcajpa, ne me hamã. Hõhõ, ite amã mempijapit to icakôc to hahkre xà ita to, wa ite amã hahkre.

Pê Pawrô Timot mā mehkwì to mehhimpej catêjê to hahkre

Me Hàpén Xà 14.23; 1 Petrô 5.1-4

17-18 Ne ita caxuw wa ha me cupê me pahkwì to mehhimpej catêjê to amã icakôc, ne me to amã hahkre. Pê ramã Pahpãm jarkwa na, ihkàhhôc kam ihhôc ata me pamã hûjarën to hane he:

“Quê ha jûm te amã hâpén na, ca ha atìj cumã gâmjör to impejti ne.

Ne quê hanea ne prytì xûmti jàpén catêjê nõ amã apê, ca ha neeharkwa na hê nare, hâpàn tête, quê ha taa ihtìj apà, hâpén xà kam” hane.

Pyràc pej ne quêha me pahkwì jõ pahhi atajê me hâpén xà toimpejti na, quê ha mehkwì me cumã hâmjör to impejti ne. Quê ha Pahpãm jarkwa to me cumã hahkre catêjê me cumã ihcakôc to impejti, ne catyt kam, cute me cumã ampo to hahkre to me ipa na, quê ha ihtìjmehkwì me cumã hâmjör to catia ne.

19 Ne ihnõ xwìjê, quê jûm pyxit peaj ne Jeju na mehkwì to mehhimpej catêjê nõ to amã ihcakôc kêanre na, ca ha nee impar nare. Nämri quê hamencré ne ajpêan kôt me amã to mehhimpej catêjê nõ jarën to kêanre na, ca ha cormã atìj me kampa. **20** Ca ha me acunea te ramã mehkwì to mehhimpej catêjê nõ te amji mä hamär nare, ne cute ampo kên ton na ate me hahkre pej

na, gapacta ne kam mare mā me cumā, quē ha mehcunea me hōmpu, quē ha ihtyj me amji mā pa, ne ton jicu.

21 Ÿhŷ Timot, wa ha Pahpām me, ihkra Jeju me, cōjkwa kam me cumā imprar catêjê kam mare mā, amā ijarkwa ita ta, ca ha ijarkwa ita pa, nema to amji japackre. Ne ihkōat me cumā ampo itajê cunea to hahkre to apipēnti to apa. Ne nee ca amji mā gō kwŷ nō to impejti prāmte, nee cumā ite amā ampo to hahkre xà itajê nō to kyre pê hahkre to ihcajcucre nare. Ne nee jūmmā amji jirôa pê ampo itajê nō to hahkre nare, ne me cumā ampo itajê to hahkre to apipēnti to apa.

22 Quê curmā jūm amji to Jeju na mehkwy, ca ha nee cormā ne pahhi na me hām nare. Ca cormā ne pahhi na me hām, quē ihhēaj to cormā hâpēn xà peacre, ne ihtyj ampo kēanre to, quē ha me gâpēn xâita kôt hamreare ne. Ne nee cute mehkén ton catêjê kôtme akén mā acjêj nare, ne quêt ihcunea na, apejti, ne apahàm jåhtôti to apa.

23-25 Ne mehkwy hān ne me kam maremā ampo kēanre to, mā Pahpām te me pahcukij xâxwŷjrea na mehcunea mā hahkre pej. Ne mehkwy aracri me ampo kēn to, mā nee me hahkre pej nare, ne Pahpām mā ramā me hahkre pej. Ne Pahpām te me pahcukijxà kam, cu ha me pahcunea me hōmpu, ne me hahkre pej. Ne hanea ne ita xwŷjê na cute hajŷar he, mehkwy ihtyj hān ne me ampo pej pit to, mehkwy kam mare mā. Ne mehkwy hanea ne aracri me ampopej pit to, mā nee mehkwy me hahkre pej nare. Mā ihtyj Pahpām me hōmpu, ne

me hahkre pej. Taamā, xāmte cormā ihnō, ca gōtpēgitō kre me atu xàa na apu apa, cwyrjapē ca ha cô topit mā akōm nare, ne hanea ne pīxō cacô xȳre kryjre ne to akōm to apa.

6

Pê Pawrō Timot mā cama me cumā hāpēn catējē to hahkre

Epet 6.5-9; Coroxo 3.22-4.1; Tito 2.9-10; 1 Petrō 2.18-25

¹ Ita caxuw wa ha me hàmcwȳr nare, ne cama me hāpēn catējē atajē pē Jeju na mehkwy to me amā awjarē. Ÿhŷ, me hāpēn catējē cunea teihtyj amji mā me hō pahhi cupa xà, mār quē nee jūm me pahte amji kam me pajapac xà to hahkre xà atajē na, Pahpām na ihcakōc kēn nare. ² Quē cama me cumā me hāpēn catējē jō pahhi pē Jeju na mehkwy na, quē nee cumā hāpēn catē ata amji mā harkwa to:

— Ipē ijō pahhi kjē, cwyrjapē wa ha neecumā ijapēn cati nare — hane. Quē amji mā hajŷr nare, ne cama quêt harkwa to:

— Ijō pahhi pē imā ikjē kñti ata ri ijapēn xà jahpan xà na hàmcwȳr to ipa, cwyrjapē wa ha cumā apēa to apē — hane.

Pê hipēr Pawrō cumā, cute me cumā ampo kēn to hahkre catējē cawpa

Ruc 12.13-21; Tijac 5.1-6

³⁻⁴ Ca ha ampo itajē to me cumā hahkre, ne ahna me to ahimpej to apa. He Pahpām me pamā catyt kam me papa tohahkre. Quē jūm me Pahpām himpej xà me, me pajō Pahhiti pē Jeju

jarkwa kaj na, cute me cumā ampo to hahkre na, ca ha ramā me hahkre pej pyrentu, amji to cati prāmte ri apu hajŷr to ipa, ne cupē amji jahkre kēatre. Ne me hūmre itajê hān ne me ajpēn mān prāmte, Pahpām jarkwa kryjrecwyrjapē me ajpēn mān kam pra, ne tee ame ipijapu to prām. Mā ahna me cuprō, ne mehkrā, ne me toihcuhhē atajê hanea ne me ipijapu to prām. Nemehkwȳ me hū na me amji to prām, ne mehkwȳ ajpēn kam ame hūn kēanre, nemehkwȳ mehcakōc xà incrare, kôt hamreare atajê to uu ne ajpēn krac ri mehcakōc jicu nare.⁵ Ne pom ame ita ton to ipa itajê, hān ne mehkrā acto tu, mā nee ame amji kam hapac nare, ne me cumā mehhēj xi to pit mā amehcakōcjahkre pej. Ne cute me amji kam hapac xà kēanre cupan itajê to ri ame amji kampa he:

— Wa itŷj jū na amji ton to prām, ijakrāj prāmte. Wā ha Jeju na mehkwȳ mā axà, ne Pahpām mā apē, ne cumā ijàpēn ita kam wa ha amji to ijakrāj — hane.

⁶ Cu ha me pahte catyt kam me papa na, quēha te me papē me pajàhcukrēj crêre cakrō, cu ha me hōmpu, neme amji mā:

— Mā hā, wa ha tahnaa mā me — hane. Hōhō, pahte me pajàhcukrēj to amji kam me pajapac xà ita na ri Pahpām mā me pahto prām. Ne ramā me pajakrāaj to me pajakrāj.⁷ Ne me pahpÿpÿm xà kam, ampo to pê cu pjê wŷr ame pahpÿpÿm? Hamreare, nee pê cu ampo to ame pahpÿpÿm nare. Ne me pajū kam ame pahpÿpÿm. Na cu ha me ty, ne ampo to cu ha ame pra, pjê ita pīn, cōjkwa wŷr? Hamreare, cu ha me pajū kam

hacpŷ mā ame pra. ⁸ Mēr hōhō, quē ha me pamā me pajō, ne me pahkà, cu ha pahtŷj hūrēn ame pajakry, ne me amji mā:

— Mā hā, cu ha ahnaa mā me — hane. ⁹ Ne por me pajō me, me pahkà jirôa pê amji to me hakràj prām catejē itajē pê ihhēj rūmahtorore pê amji jahkre kēatre ata pyràac. Mā arýjhy xen te kwŷc mā acjēj, mā mehpro, mā hān ne mehcuraata pyràac, ne ihpore na mehprāmtiita to ihtŷj mehkēn mā me amji rēn prām to me ipa. ¹⁰ Me pahte ihpore kñti atajē pê ampo kēn cunea xakat. Ne me pahkwŷa kwŷte me ita par pej nare kam ri, cute me Jeju jō pry rēn, ne to amji mā mehhimpej jicu, ne pea me hī caxwām pê cute ame caxwŷn itajē jaxôp, ampo kēn itajē to. Cwyrjapêca ha Timot, ma ampo itajē cunea pê amji to gapôj to apa.

Timot te ampo cunea mā hūcanār xà

1 Timot 2.1-7

¹¹ Ÿhŷ Timot, apê Pahpām jō me hūmre nōa, cwyrjapê ca ha quêt mehcunea to amjikam gapac xà to apipēnti to apa, ne quêt Pahpām te amji ton xàa kôt, catyt kam amji ton to apa. Ne quêt Jeju to amji mā ahimpej to apa, ne quêt mehcuneato impej, ne amā mehkñti ne. Ne quêt gâpênxà ita kam, ca ha to acrâ necumā gûcanār to apa, ne neeme hirôa pê amji ton to apa to prām nare. ¹² Ne cama Jeju te amji kam hapac xà kôt to amji cujtên kam to acrâ tu, ita na ca ha gôtpê cahi na akrî, rohnŷtti mā. Hōhō, pom ite amā ampo tohahkre par itajē kôt, quêt ha jū caxuw acaxwŷn ihtyc nare, ne quêt Pahpām

cahê na atîr rohnÿtti mä. Pê ca me hàhtô kam mare mä amji jarën to hane he:

— Wa Jejua to amji mä ihimpej, ne ihkôat ipa, ne cumä ijàpên to ipa — hane. Pê amcro ata na Pahpâmana ahwÿ, ca Jeju cape na apa rohnÿttimä xà caxuw.

¹³ Ÿhÿ Timot, wa ha amä ijarkwa ta, Pahpäm meJeju kam mare mä. Pê Pahpäm ampo cunea mä amji toipijapar xà caxuw, cumä cute amjikam hapac xà gô. Pê Jeju krí jõ pahhi pê Pirat cunamä cupê Pahpäm kra na amji jarën to impejti. Wa ha Pahpäm me Jeju kam mare mä, amä ijarkwa ne amä:

¹⁴ — Por ite amä ampo cunea to hahkre atajê, ca ha ampeaj kam kampa, ne catyt kam apa ita na, quê ha ahnaahacpÿ ne me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô teamji jaxär xà jõ amcro kam ahtwÿ — hane. ¹⁵ Quê ha Pahpäm hacpÿa ne pjê ita wÿr Jeju kujate. Ne Pahpäm pyxit peaj, ne cupê mehcunea jõ Pahhiti, mä mehcunea impejti na me cumä harë, ne cupê pahhi catêjêcunea jõ Pahhiti, ne cupê mehhimpejcatêjê cunea to Ihhimpej catê cati. ¹⁶ Ne pyxit peaj, quê ha nee jücxuw ihtyc nare. Ne pyxit peaj ne impeaj toimpej. Ne impej ita pê ihhêj rûm pyt cuna mä irít xà prà. Ne jû wÿr quê jümhömpun mä awcanä. Ita pyràc pej ne, jû wÿr quê me paxûmre kéanre nõ awcanä, ne Pahpäm pejti ata na ahtêp ne hômpu. Rÿ jû caxuw jûm te hômpun nare, ne jû wÿr cu me pahnõ hômpu. Quê ha pjê cunea kam mehcunea amji mä me hûpa. Ampo na? He pyxit peaj, ne cupê me pahcunea to ihhimpej catê, rohnÿtti mä.

*Pê Pawrô Timot mā cute me hakràj catêjê to hahkre
Ruc 16.9*

¹⁷ Ne wa ha cormã hipêr amã me hakràj cati atajê to icakôc crire ne. Ne por pjê ita kam me hakràj cati atajê, ca ha me cumã, quê ha nee ameamji to cati prãm nare, ne nee me hõ pore to pit mã ame amji to ipijapar to prãm to me ipa nare, ne quêt Pahpãm to quê amji mã mehhimpej to prãmto me ipa. Ampo na? Quê ha ihtyj jû caxuw hõ pore ata hamre, ne Pahpãm quê ha quêt jû caxuw hamre nare. Ne Pahpãm mã me pahkñ, na ri me pamã ampo cunea jõr to catia to ipa, mã hûrén me pajakryti. ¹⁸ Ne me hakràjti atajê mã garkwa ta, quê mehkwÿ to impeaj ne, ne pom cute mehkwÿ to impejti ita to, quê ha hakràj cati. Ne me to hâhcajrënti to ipa, ne ihtyj mehkwÿ mã me hâhcukrêj jõr to me ipa. ¹⁹ Quê ha cute ita to ame hajýr na, quê ha kÿj pê, Pahpãm cahê na, amji mã me hâhcukrêj itajéato cuprõ. Hõhõ, quê ha me hane, ne Pahpãmcahê na amji to me ipijapar rohnÿtti mã.

Pê Pawrô Timot mā amji jarë

²⁰⁻²¹ Ýhÿ Timot, pom ite amã ampo jarën itajê, ca ha amji mã nõr to impeaj to apa, ne ma to amji japackre ne ihkôat apa. Ne me akwÿ kwÿa hân ne Pahpãmmã ampo kïn nare atajê to pit mã amehcakôc to me ipa, ne me amji jarën to mehhêj xi to:

— Me imã ri quêt ampo itajê cunea jahkre pej — hane. Cwyrrjapê ri ramã cute me Pahpãm jõ pry cupan ne mehhyr, ne Jeju te amji mã

mehhimpej jicu. Ne ca, ca ha cute me hajyr
catêjê pê ampÿa mã apu apa. Ne hamre, imã
Pahpãm jarkwa kôt me apeaj na me apa na me
ato prãm. Hamre.

PAHPĀM JARKWA CUPAHTI JŌ KÀHHÔC
Canela: PAHPĀM JARKWA CUPAHTI JŌ KÀHHÔC
(Portions)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Canela)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

09d4e460-c38b-52b7-81c1-8300bfeb466a